

“Her går social forandring hånd i hånd med genbrug”

Martha N. Ozmec er leder af et syværksted, der upcycler gammelt arbejdstøj og andre kasserede tekstiler til nyt design. På værkstedet arbejder kvinder, som ellers ville stå uden for jobmarkedet.

Hvorfor fik du lyst til at arbejde med upcycling?

“Jeg er uddannet sociolog og har tidligere arbejdet med ungdomsforskning og arbejdsmiljøforskning, men i 2014 fik jeg et behov for at mærke verden mere direkte. Jeg følte, at der var langt fra forskningsartikler til at kunne se reelle forandringer i samfundet. Derfor begyndte jeg at kigge efter job, hvor jeg kunne kombinere min interesse for håndarbejde med sociologi, og fik øje på projektet I tråd med verden. Det var dengang et integrationsprojekt med fokus på at skabe jobmuligheder og fællesskab for etniske minoritetskvinder via arbejde med håndværk og design. Gennem årene har vi fået mere og mere fokus på at anvende genbrugstekstiler og skabe bæredygtige produkter. Jeg var fascineret af tanken om et socialt projekt, som gik hånd i hånd med genbrug. Det har altid været en hobby for mig at sy. Jeg er vild med lave noget med mine hænder, og her kunne jeg kombinere det med at bruge mit hoved.”

Hvad går dit arbejde ud på?

“Jeg er i dag daglig leder af vores tekstilværksted med syv ansatte kvinder, heraf fem i fleksjob eller småjob, og så har vi plads til i alt 24 i praktik eller jobafklaringsforløb. Vi har lavet aftaler med forskellige virksomheder, som leverer kasseret stof til os, blandt andet arbejdstøj, men også linned og duge. Ud af det syr vi tasker, madpakkeposer, nøglesnore, tehætter og meget andet, som dels bliver brugt i virksomhederne som medarbejdergaver og gaver til samarbejdspartnere, dels bliver solgt til private direkte fra værkstedet via vores platforme på sociale medier. Jeg kan tydeligt mærke en stigende

interesse for bæredygtige produkter. Mange virksomheder vil gerne arbejde sammen med os, fordi vi kan hjælpe dem med at skabe noget meningsfuldt ud af deres enorme mængder af tekstilaffald, eller fordi de ønsker at købe bæredygtige produkter og kan lide vores positive historie med fokus på miljø og social bæredygtighed. Vores produktion er med til at skabe job, og det vil mange gerne støtte. I dag er I tråd med

ting i grovere materialer i refleksfarver som gul og orange, blandt andet tasker. Du kan tydeligt se, at tasken er lavet af arbejdsbukser, og det er lidt hipt, måske især blandt unge, som gerne vil sende et statement om bæredygtighed. Eller bare gerne vil lyse op i mørket. De to produkter viser spektret – upcycling (at bruge gamle materialer i nyt design, red.) spænder fra en yderlighed til en anden.”

GENBRUG DET HER TIP!

“Der er muligheder for at upcycle næsten alt, fra stort til småt. Jeg har selv lige syet poser til brød og boller af gamle gardiner, så vi bruger færre plastikposer derhjemme.”

verden en selvstændig socialøkonomisk virksomhed, vi er ikke længere et integrationsprojekt. Vi skal selv kunne løbe rundt økonomisk. Det er spændende at være med til at skabe en hverdag, hvor der er plads til alle, hvor vi skaber en tryk stemning og en følelse af, at alle kan bidrage med noget kreativt. Ikke to dage er ens.”

Hvad er jeres største succes?

“Det seneste halve år har vi opdaget to meget forskellige bestsellere i vores produktion: Dels små sirlige broderier inspireret af Flora Danica, som er populære i vores webshop. Det er vægpynt med broderier på smukke stoffer i fine farver. Dels en række

Hvilken følelse giver dit upcycling-arbejde dig?

“Det betyder meget for mig, fordi jeg godt kan lide, at et kreativt arbejdsfællesskab kan skabe social forandring. Jeg brænder for det personligt, men jeg ser også, at det gør en forskel i samfundet. Og jeg oplever, at de fleste ret hurtigt forstår ideen i et projekt, der både arbejder med jobskabelse og bæredygtighed. Vi holdt en julebasar sidste år, som gik strygende, og en del kom forbi og sagde, at de havde besluttet at holde en jul med bæredygtige gaver, så derfor måtte vi være stedet at gå hen. Derfor er vi også begyndt at afholde workshops for private, som gerne vil lære at sy gamle tekstiler om til nye design. Alle kan lære at sy.”

Hvad er det vigtigste, du har lært?

“Upcycling er efterhånden også blevet en personlig interesse for mig. Jeg er jo også forbruger, og jeg bliver inspireret af de fine ting, vi laver i syværkstedet, og har fået det svært med at smide tøj og tekstiler ud. Jeg overvejer altid, om det kan bruges til et eller andet. Sidste år besluttede jeg, at jeg ikke ville købe nyt tøj og holdt det hele året med en lille undtagelse. Det var, da jeg fandt en bestemt nederdel, jeg havde ledt efter længe.” ■

“Vi kan hjælpe virksomheder med at skabe noget meningsfuldt ud af deres enorme mængder af tekstilaffald.”

MARTHA N. OZMEC (46)

- er gift og mor til Jens på 20, Mathilde på 17, Sonja på 12 og Florian på 9 år.
- er daglig leder af tekstilværkstedet I tråd med verden på Nørrebro i København. Se mere på ltmv.dk, hvor du blandt andet kan finde information om workshops og købe broderikit.